



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
София 1000, ул. "У. Гладстон" 67, тел.: 940 6000, факс: 986 48 48

СТАНОВИЩЕ ПО ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 6 - 5/2008 г.

Относно: Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма в Р България (НСУРТРБ) 2008 – 2013 г.

На основание чл. 26, ал. 1, т. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми*, във връзка с чл. 31, ал. 4 от Закона за биологичното разнообразие и чл. 36, ал. 4 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС, ДВ бр.73/2007 г.)

СЪГЛАСУВАМ

Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма в Р България (НСУРТРБ) 2008 – 2013 г.

Възложител: Държавна агенция по туризъм

поради следните **мотиви:**

1. Заложената основна цел на НСУРТРБ е повишаване на конкурентноспособността и ефективността на туристическия сектор на България чрез ефективно използване и съхранение на наличните природни и антропогенни ресурси в съответствие с потребностите за устойчиво развитие на туризма. Заложени са 4 стратегически цели, 9 приоритета, за всеки от приоритет са заложени отделно стратегически цели, някои от които имат пряка или индиректна екологична насоченост, включваща развитието на специализирани видове туризъм, оказващи възможно минимално въздействие върху околната среда.

2. Заключениеето на експертите, изготвили доклада за екологична оценка е, че като цяло заложените в проекта на НСУРТРБ приоритети и свързаните с тях специфични цели и дейности способстват за дългосрочното подобрене на елементите на околната среда и опазването на природните богатства, и биологичното разнообразие.

3. Финансирането на част от заложените в НСУРТРБ дейности и мерки е предвидено да се извършва от Оперативните програми на Структурните и Кохезионния фонд на ЕС и Програмата за развитие на селските райони, финансирана чрез Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. За Оперативните програми са проведени процедури по екологична оценка и са съгласувани от министъра на околната среда и водите.

4. На основание чл. 36, ал. 3 от Наредбата за ОС е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие на НСУРТРБ, според която няма вероятност стратегията да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и

местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони от мрежата Натура 2000, поради следните мотиви:

4.1. НСУРТРБ не разглежда конкретни планове, програми, инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии и техните изменения, а очертава общата идейна рамка за повишаване на конкурентноспособността и ефективността на туристическия отрасъл в страната.

4.2. Направен е ситуационен анализ на сегашното състояние на туризма и са отчетени предимствата и недостатъците на отделните видове туристически услуги на база икономическите, социалните и екологичните им аспекти.

4.3. Предложени са конкретни мерки за постигане на заложените в стратегията принципи, които целят намаляване на отрицателните им въздействия и очертават възможните перспективи за устойчивото на туризма.

4.4. Стратегическите цели и приоритети на НСУРТРБ са съобразени с други национални планове, програми и стратегии (Национална стратегия за околна среда, Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие, Национална програма за приоритетно изграждане на градски пречиствателни станции и оперативни програми "Околна среда", "Регионално развитие", "Транспорт", "Конкурентноспособност", "Развитие на човешките ресурси", "Развитие на селските райони") и не противоречат на заложените с тях принципи.

5. В резултат на провеждането на консултациите по доклада за екологична оценка не са постъпили мотивирани възражения по законосъобразност.

Съгласуването на НСУРТРБ не може да се счита за одобряване на плановете, проектите и дейностите, които ще бъдат разработвани по стратегията и които подлежат на отделна самостоятелна оценка по реда на глава шеста на Закона за опазване на околната среда и чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие.

и при следните мерки:

I. Мерки за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от прилагането на НСУРТРБ:

I.A. За отразяване в окончателния вариант на НСУРТРБ

1. Да се предвиди предприемане на подходящи мерки за повишаване на екологичната култура и самосъзнание на туристите с цел намаляване до възможния минимум на отрицателното въздействие на потока от туристи по водните обекти.

2. Да се предвиди разработване на регламент относно: териториите, където могат да бъдат развивани различните форми на тези видове туризъм; провеждане на подготовката и правилата за опазване на природата при развитието на екстремните преживявания с джипове, мотоциклети и бъги по стръмни терени, речни корита и др., което предизвиква унищожаване на растителността, ерозия и увреждане на ландшафта в местата, където самовъзстановяването е затруднено, а често и невъзможно.

3. Предвидените в НСУРТРБ планове и програми за развитието на някои от видовете туризъм да се разработят през първия етап от прилагане на стратегията – 2009 – 2010 г.

I.B. За съобразяване при разработване на заложените в стратегията планове и програми

1. При разработване на предвидените планове и програми за развитието на някои от видовете туризъм – културния туризъм, здравния – балнеологичен СПА и уелнес, екотуризъм, конгресен туризъм, да се конкретизират потенциалните райони за развитие, по възможност вероятните инвестиционните предложения и се определят допустимите рамки за развитие, като се има предвид и потенциала на средата.

2. При проектирането и реализирането на конкретните инвестиционни предложения, предвидени за осъществяване по залегналите в НСУРТРБ планове и програми да се изиска спазването по подходящия начин на мерките, препоръчани в доклада за ЕО на стратегията.

3. Проектирането и реализирането на конкретните инвестиционни предложения, предвидени за осъществяване по залегналите в НСУРТРБ планове и програми, да се съобразяват с рекреационните капацитети на наличните курортни ресурси.

I.B. При прилагането на НСУРТРБ:

1. Да се създаде организация за осъществяване на засилен, ефективен контрол при прилагането на Стратегията относно спазване разпоредбите на Закона за устройство на територията (ЗУТ) и Закона за устройството на Черноморското крайбрежие (ЗУЧК), с цел ограничаване и спиране на презастрояването в курортните населени места и селищни образувания, курортите, курортните комплекси, ваканционните селища и вилните зони, не само по Черноморското крайбрежие, но и в планинските курорти.

2. Визията за бъдещото развитие на туризма следва да се основава не единствено или предимно на новото хотелско строителство и да отчита ограничаване на създаването на огромни бетонни комплекси в най-привлекателните природни кътчета, и да стимулира развитието на леглова база в малки семейни хотели и къщи за гости, на нискоетажно строителство, в хармония с околния пейзаж и природата.

3. Промените в статута на земеделските земи и горския фонд да се извършва само с одобрен ПУП и изградена инфраструктура.

4. При проектирането на инвестиционни проекти, предвидени за осъществяване на Приоритети 1, 2, 6 и 7 е необходимо да се спазват и всички мерки, залегнали в настоящата екологична оценка.

5. Вземане на необходимите мерки и обръщане на особено внимание при проектирането и реализацията на инвестиционните проекти в района на Черноморското крайбрежие и планинските курорти, предвид настоящото хаотичното презастрояване.

6. Вземане предвид и обръщане на особено внимание и на капацитета и устойчивостта на екосистемите – като обезлесяването, свързано със строителството на ски пистите и др., водещо до необратими кумулативни въздействия върху компонентите на околната среда.

7. Дейностите, предвиждащи инвестиционни предложения/планове, за които се изисква ОВОС/ЕО и/или оценка за съвместимост, да се одобряват само след положително решение/становище по тези оценки и при съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията, вписани в решението/становището.

8. Дейностите по изпълнение на стратегията да бъдат съобразени със поставените режими и изисквания за опазване на защитените територии по смисъла на Закона за защитените територии и защитените зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие;

9. Да се дава приоритет на дейностите, свързани с развитието на екотуризъм и селски туризъм като основна форма на устойчивия туризъм;

10. При избора на дейности като критерии да бъдат отчитани опазването на биологичното разнообразие и природната среда.

II. Мерки за наблюдение и контрол при прилагане на НСУРТРБ

1. Държавната агенция по туризъм да изготвя доклад по наблюдението и контрола при прилагането НСУРТРБ, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или отстраняване на екологичните щети, който да представя в МОСВ на всеки 2 (две) години от изпълнението на стратегията, не по-късно от 30 март на следващата календарна година.

2. При наблюдението и контрола на въздействията върху околната среда при прилагането на НСУРТРБ Държавната агенция по туризъм да създаде подходяща организация с останалите органи по прилагане на стратегията за съобразяване на следните индикатори:

Приоритети	Индикатори за екологичен мониторинг	Единица мярка
Приоритет 1	<ul style="list-style-type: none"> • Превъзходство на нормите за концентрация на замърсителите в повърхностните и подземните води в районите на туристическите обекти • Промени в сухоземните екосистеми • Засегнати защитени зони (ЗЗ) вследствие развитие на инвестиционните предложения 	брой проби дка дка
Приоритет 2	<ul style="list-style-type: none"> • Превъзходство на нормите за концентрация на замърсителите в повърхностните и подземните води в районите на туристическите обекти • Промени в сухоземните екосистеми • Засегнати ЗЗ вследствие развитие на инвестиционните предложения 	брой проби дка дка
Приоритет 6	<ul style="list-style-type: none"> • Превъзходство на нормите за концентрация на замърсителите в повърхностните и подземните води в районите на туристическите обекти • Черпени водни количества – да не надвишават утвърдените експлоатационни ресурси • Нивото на подземните води – по малко от максимално допустимото експлоатационно понижение $S_{\text{МАКС}}$ по чл. 44, ал. 1, т. 2 на Наредба № 1/10.10/2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води • Химичен състав на черпените води – изследваните показатели да не превишават стандартите за качеството на подземните води в приложение № 1 към Наредба № 1/10.10/2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води и праговете на замърсяване, определени по реда на чл. 118 б от Закона за водите • Промени в сухоземните екосистеми • Засегнати ЗЗ вследствие развитие на инвестиционните предложения 	брой проби брой брой брой дка дка
Приоритет 7	<ul style="list-style-type: none"> • Превъзходство на нормите за концентрация на замърсителите в повърхностните и подземните води в районите на туристическите обекти • Черпени водни количества – да не надвишават утвърдените експлоатационни ресурси • Нивото на подземните води – по малко от максимално допустимото експлоатационно понижение $S_{\text{МАКС}}$ по чл. 44, ал. 1, т. 2 на Наредба № 1/10.10/2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води • Химичен състав на черпените води – изследваните показатели да не превишават стандартите за качеството на подземните води в приложение № 1 към Наредба № 1/10.10/2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води и праговете на замърсяване, определени по реда на чл. 118 б от Закона за водите • Промени в сухоземните екосистеми • Засегнати ЗЗ вследствие развитие на инвестиционните предложения 	брой проби брой брой брой дка дка

3. При констатирани неблагоприятни последици върху околната среда да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

Дата: 30.12.2008г.

МИНИСТЪР:

(ДЖЕВДЕТ ЧАКЪРОВ)